

Briuselis, 2018 01 26
COM(2018) 47 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005
dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio
investicijų Bendrijos statistikos įgyvendinimo**

1. ĮVADAS

Pagrindinis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos (toliau – reglamentas)¹ tikslas – nustatyti bendrą sistemingo šių sričių Europos Sąjungos statistikos rengimo sistemą ir statistinių duomenų kokybės standartus.

Reglamento 12 straipsnyje nustatyta, kad Komisija ne vėliau kaip 2018 m. vasario 28 d. turi pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą, o vėliau ją turi teikti kas penkerius metus. Šioje ataskaitoje turi būti:

- (1) įvertinama mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenų kokybė;
- (2) įvertinama Europos Sąjungos, jos valstybių narių, statistinės informacijos teikėjų ir naudotojų gautos statistinės informacijos nauda, lyginant su jos kaina;
- (3) atsižvelgiant į gautus rezultatus nustatomos tobulintinos bei keistinos sritys.

Pagal minėtą straipsnį šioje ataskaitoje nagrinėjami pagrindiniai Reglamento (EB) Nr. 184/2005 įgyvendinimo valstybėse narėse aspektai ir priemonės, kurių Komisija ėmėsi siekdama užtikrinti, kad mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų ES lygmens statistika atitiktų aukštos kokybės standartus.

2. ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Nuo Reglamento (EB) Nr. 184/2005 priėmimo Komisija priėmė šiuos pakeitimų arba įgyvendinimo teisės aktus:

- (1) Komisijos reglamentą (EB) Nr. 601/2006²;
- (2) Komisijos reglamentą (EB) Nr. 602/2006³;
- (3) Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1055/2008⁴;
- (4) Komisijos reglamentą (EB) Nr. 707/2009⁵;
- (5) Komisijos reglamentą (ES) Nr. 555/2012⁶.

Šiais teisės aktais nustatoma:

¹ OL L 35, 2005 2 8, p. 23.

² 2006 m. balandžio 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 601/2006, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 184/2005 dėl duomenų perdavimo formato ir tvarkos (*OL L 106, 2006 4 19, p. 7*).

³ 2006 m. balandžio 18 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 602/2006, pritaikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 184/2005 atnaujinant duomenų reikalavimus (*OL L 106, 2006 4 19, p. 10*).

⁴ 2008 m. spalio 27 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1055/2008, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 nuostatos dėl mokėjimų balanso statistikos kokybės kriterijų ir kokybės ataskaitų (*OL L 283, 2008 10 28, p. 3*).

⁵ 2009 m. rugpjūčio 5 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 707/2009, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos nuostatas dėl duomenims keliamų reikalavimų atnaujinimo (*OL L 204, 2009 8 6, p. 3*).

⁶ 2012 m. birželio 22 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 555/2012, kuriuo dėl duomenims keliamų reikalavimų ir apibrėžčių atnaujinimo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos (*OL L 166, 2012 6 27, p. 22*).

- privalomas duomenų formatas ir tvarka, kurios valstybės narės turi laikytis siūsdamos duomenis Eurostatui,
- kada valstybės narės turi pateikti naujus duomenis ir
- tvarkaraštis bei kokybės kriterijai, taikytini nacionalinėms kokybės ataskaitoms.

Tarptautinio valiutos fondo šeštajame Mokėjimų balanso vadovo leidime, paskelbtame 2009 m., pateikta konceptuali sistema, kurią TVF valstybės narės turėtų taikyti rengdamos mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistiką. Siekiant nustatyti bendrą pagrindą duomenims apie išorės pokyčius rinkti ir rengti ir suteikti galimybę palyginti iš skirtingų šalių gautus duomenis, jame pateiktos suvienodintos apibrėžtys ir klasifikacijos. Mokėjimų balanso statistikai ES lygmeniu keliami reikalavimai nustatyti Reglamente (EB) Nr. 555/2012.

3. PAGRINDINIAI NAGRINĖJAMIEJI DUOMENŲ RINKINIAI

Mokėjimų balanso statistika – išsamios informacijos apie duomenis teikiančios šalies ir likusio pasaulio sektoriaus ekonomines operacijas šaltinis. Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 susijęs su šių penkių duomenų rinkinių rengimu:

- (1) mokėjimų balanso mėnesio statistika;
- (2) mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso ketvirčio statistika;
- (3) tarptautinės prekybos paslaugomis metų statistika;
- (4) tiesioginių užsienio investicijų sandoriais (įskaitant pajamas);
- (5) tiesioginių užsienio investicijų balansais.

Eurostatas duomenis iš valstybių narių renka pagal kiekvieną iš šių duomenų rinkinių. Jie naudojami rengti ES lygmens suvestiniams rodikliams, skelbiamiems Eurostato internetinėje duomenų bazėje kartu su atskirų valstybių narių pateiktais duomenimis.

Mokėjimų balanso mėnesio duomenys ir pirmieji išankstiniai mokėjimų balanso ketvirčio rodikliai, gauti remiantis mėnesio įverčiais, paskelbiami per septynias savaites nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Pirmieji mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso įverčiai paskelbiami per 14 savaitių nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Ketvirčio mokėjimų balansas suteikia daug daugiau informacijos nei išankstiniai mėnesio įverčiai ir yra išsamesnis. Finansiniu požiūriu, mokėjimų balanso finansinę sąskaitą, investicines pajamas ir tarptautinių investicijų balansą rengiant vienu metu ir derinant tarpusavyje, užtikrinama geresnė jų įverčių kokybė ir suteikiama galimybė atlikti išsamesnę tarpvalstybinių santykių analizę. Be to, ketvirčio mokėjimų balanse ir tarptautinių investicijų balanse pateikiamas pagrindinių ekonominių partnerių geografinis suskirstymas, pirmiausia išskiriant pagrindines išsivysčiusias ir besiformuojančios rinkos ekonomikos šalis.

Eurostatas taip pat skelbia išsamesnę tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų (TUI) metų statistiką. TUI metų duomenys, rengiami remiantis įmonių metinėmis finansinėmis ataskaitomis, suteikia daugiau informacijos nei TUI ketvirčio duomenys. Dėl to galima pateikti daugiau informacijos apie TUI atsargas, įvairius jų kaitos veiksnius ir TUI pajamas bei atlikti išsamesnes jų kokybės patikras. Tarptautinės prekybos paslaugomis metų

duomenys skirstomi pagal išsamų paslaugų sąrašą, taikant Geo 5 lygmens geografinį suskirstymą⁷. Valstybės narės duomenis pateikia per devynis mėnesius nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, o Eurostatas juos paskelbia dar po 2–3 mėnesių. Į TUI metų statistiką įtraukiami srautų ir atsargų duomenys, suskirstyti pagal priemonių rūšis, šalis partneres ir ekonominę veiklą. Taip pat reikalaujama, kad valstybės narės pateiktų atskirą TUI statistiką apie specialios paskirties vienetus rezidentus. Valstybės narės duomenis Eurostatui perduoda per devynis mėnesius nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, o Eurostatas juos paskelbia dar maždaug po 3 mėnesių, kai patikrina ir apdoroja duomenis.

4. PARENGTOS STATISTIKOS KOKYBĖ

Pagal Reglamento (EB) Nr. 184/2005 4 straipsnio 2 dalį valstybės narės turi pateikti Komisijai pateiktų duomenų kokybės ataskaitą. Be to, 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Eurostatui perduoti duomenys turi būti įvertinti pagal kokybės ataskaitas, padedant Europos statistikos sistemos komitetui. Toliau pateikta analizė pagrįsta 2016 m. valstybių narių parengtų naujausių kokybės ataskaitų rezultatais. Kokybė vertinama remiantis pagrindiniais kriterijais, nustatytais Reglamente (EB) Nr. 1055/2008.

4.1. Metodikos pagrįstumas ir statistinės procedūros

Metodikos pagrįstumas ir statistinės procedūros, sąvokos, apibrėžtys ir praktiniai metodai, taikomi mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistikai parengti, iš esmės atitinka principus ir gaires, išdėstytus šeštajame Mokėjimų balanso vadove. Jais atsižvelgiama į ES lygmeniu suderintas specialių euro zonos ir ES suvestinių rodiklių rengimo taisykles.

4.2. Duomenų teikimas laiku ir punktualumas

Palyginti su ankstesne 2015 m. kokybės ataskaita, mokėjimų balanso mėnesio ir ketvirčio duomenys, tarptautinių investicijų balanso ir tiesioginių užsienio investicijų ketvirčio duomenys ir tarptautinės prekybos paslaugomis metų statistika buvo teikiami gerokai punktualiau. Keturios valstybės narės savo duomenų rinkinius pateikė iki galutinio termino pabaigos arba jam baigiantis.

4.3. Duomenų prieinamumas

4.3.1. Išsamumas

Palyginti su ankstesne kokybės ataskaita, duomenų išsamumas šiek tiek padidėjo, itin akivaizdžiai pagerėjo ketvirčio mokėjimų balanso ir tiesioginių užsienio investicijų duomenys. Visos 28 valstybės narės įvykdė visus reikalavimus dėl 2016 m. ataskaitinių mėnesių mėnesio ir ketvirčio mokėjimų balansų ir ketvirčio tarptautinių investicijų balansų. Tarptautinės prekybos paslaugomis duomenų išsamumas buvo vidutiniškai 98 proc. Apskaičiuota, kad visos ES vidutinis išsamumo rodiklis, susijęs su TUI srautais, buvo 98 proc., o su TUI atsargomis – 99 proc.

⁷ Taikant 5 lygmens geografinį suskirstymą, įtraukiamos šalys arba šalių grupės, nustatytos Komisijos reglamento (ES) Nr. 555/2012 6 lentelėje „Geografinis skirstymas“.

4.3.2. *Prieinamumas ir aiškumas*

Mokėjimų balanso, tarptautinių investicijų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenys domina labai įvairius naudotojus. Šie duomenys plačiai naudojami ES politikos formavimo srityje, verslo ir akademiniai naudotojai juos naudoja makroekonominėi analizei atlikti, taip pat šiuos duomenis naudoja plačioji visuomenė.

Savo viešojoje duomenų bazėje Eurostatas skelbia mėnesio ir ketvirčio mokėjimų balansą, ketvirčio tarptautinių investicijų balansus ir perkainojimus, tarptautinės prekybos paslaugomis metų statistiką ir tiesioginių užsienio investicijų duomenis. Duomenys taip pat skelbiami nacionalinėse svetainėse, kartu pateikiant susijusius metaduomenis. Tačiau dėl nacionalinės šių duomenų platinimo politikos esama tam tikrų apribojimų.

Galutiniams naudotojams prieinamų duomenų kiekis yra patenkinamas; 18 valstybių narių leidžia skelbti 100 proc. pagrindinių duomenų, esančių ketvirčio mokėjimų balanse. Tačiau kai kurios šalys pernelyg daug savo nacionalinių duomenų tebežymi žymomis „neskelbtina“ arba „konfidencialu“, kartais – dėl abejotinos kokybės. Dėl to mažėja naudotojams reguliariai teikiamos statistinės informacijos vertė. Be to, taip trukdoma remiantis visos ES statistika atlikti tinkamą politikos analizę. Žyma „konfidencialu“ pradėta plačiau naudoti dėl to, kad visoje ES pradėjus taikyti šeštąjį Mokėjimų balanso vadovą, padidėjo išsamumo lygis, pirmiausia – metų duomenų.

4.4. *Tikslumas ir patikimumas*

Prekių, paslaugų ir antrinių pajamų sąskaitose buvo užregistruoti gana nedideli mėnesio ir ketvirčio mokėjimų balanso patikslinimai. Palyginti su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, daugiau patikslinimų padaryta pirminių pajamų sąskaitoje, daugiausia – dėl tiesioginių investicijų pajamų. Iš dalies taip yra dėl to, kad metinė informacija apie tiesiogines investicijas ir jų pajamų komponentus, pateikiama paskelbtose įmonių metinėse finansinėse ataskaitose, yra išsamesnė. Finansinės sąskaitos patikslinimų vidutinės vertės iš esmės buvo didesnės už einamosios sąskaitos komponentų vidutines vertes, o tarptautinių investicijų balanso pagrindinių komponentų patikslinimai buvo daug mažesni už mokėjimų balanso patikslinimus.

4.5. *Duomenų vidaus nuoseklumas*

Apskritai nuoseklumo taisyklių laikytasi patenkinamai. Tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų ketvirčio ir metų duomenų neatitikčių beveik nėra. Valstybės narės dėjo daug pastangų, kad būtų mažiau klaidų ir praleidimų, todėl sumažėjo su einamąja sąskaita ir tarptautinių investicijų balansu susijusių klaidų ir praleidimų skaičius. Tačiau kai kuriose kitose srityse tebėra esminių klaidų ir praleidimų.

4.6. *Nuoseklumas kitų duomenų atžvilgiu*

Mokėjimų balanso duomenys ir tarptautinės prekybos prekėmis statistika visoje ES iš esmės tebėra labai nuosekli. Neatitiktis paprastai galima paaiškinti metodikos skirtumais, tačiau jie pateisinami atsižvelgiant į taikomus metodikos standartus. Kai kurių valstybių narių

mokėjimų balanso einamoji sąskaita visiškai arba didžiąja dalimi atitiko nacionalines sąskaitas, tačiau kitose šalyse buvo skirtumų, kartais – didelių.

4.7. Asimetrija

Vis dar susiduriama su asimetrijos Europos Sąjungoje problema. Einamosios sąskaitos komponentų asimetrija laikui bėgant išlieka gana stabili, tačiau tiesioginių investicijų srautų srityje šiek tiek padidėjo. Neseniai įsteigta Eurostato darbo grupė „Paslaugos pagal jų teikimo būdus“ laikui bėgant galėtų pateikti papildomų įžvalgų dėl sektorių ir (arba) teikimo būdų, kurių atžvilgiu daroma klaidų ir atsiranda neatitikčių.

5. MOKĖJIMŲ BALANSO STATISTIKOS NAUDA IR SVARBA

Reglamentu (EB) Nr. 184/2005 atsakyta į duomenų naudotojų poreikius.

Mokėjimų balanso statistiką, formuodamos politiką, aktyviai naudoja atitinkamos nacionalinės ir tarptautinės institucijos, įskaitant Komisiją, Tarybą, Europos Centrinį Banką, TVF, Tarptautinių atsiskaitymų banką, EBPO, G 7 ir G 20.

Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso statistika naudojama pinigų politikoje. Kartu su kitais rodikliais prekybos prekėmis ir paslaugomis statistika naudojama išorės paklausos infliacijos poveikiui atitinkamų šalių ekonomikai įvertinti ir grynojo eksporto indėliui į bendrąjį vidaus produktą apskaičiuoti. Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso duomenys naudojami siekiant įvertinti nacionalinės ekonomikos (tiek šalių, kurios turi savo valiutą, tiek šalių, kurios priklauso pinigų sąjungai, pvz., euro zonai) išorės balanso tvarumą ir spaudimą, kuris gali būti daromas valiutos kursui. Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso duomenys plačiai naudojami pagal makroekonominio disbalanso procedūrą.

Be to, mokėjimų balanso statistika įtraukta į Europos Komisijos ir Europos Centrinio Banko rengiamas ir skelbiamas atskirų valstybių narių, kurios dar nėra ekonominės ir pinigų sąjungos narės, konvergencijos ataskaitas.

Mokėjimų balansas konkrečiai minimas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 143 ir 144 straipsniuose. Juose reikalaujama, kad Komisija reguliariai informuotų Tarybą apie mokėjimų balanso padėties valstybėse narėse, kurios nėra ekonominės ir pinigų sąjungos narės, pokyčius.

Einamosios sąskaitos pokyčiai atskirose valstybėse narėse nagrinėjami atsižvelgiant į kiekvienos šalies konkurencingumą, o tiesioginių ir portfelinių investicijų statistika naudojama valstybių narių patrauklumui tarptautiniams investuotojams tirti.

Mokėjimų balanso statistika turėtų atitikti kitus svarbius statistinius duomenis, renkamus susijusiose ES reikšmingose statistikos srityse, pvz.:

- (1) bendrąjį vidaus produktą (įtraukiamos tarpvalstybinės prekybos prekėmis ir paslaugomis operacijos), įskaitant išankstinius įverčius, kuriems parengti būtini mėnesiniai mokėjimų balanso rodikliai;

- (2) bendrąsias nacionalines pajamas (įtraukiamos tarpvalstybinės prekybos prekėmis ir paslaugomis operacijos ir pajamos);
- (3) ES ir euro zonos ketvirčio sektorių sąskaitų likusio pasaulio sektoriaus sąskaitą, įskaitant finansines sąskaitas.

Be pagrindinių suvestinių rodiklių, tam tikriems naudotojams itin svarbi ši konkreti informacija:

- kasmet Eurostato skelbiama išsami informacija apie tarptautinę prekybą paslaugomis yra svarbi vykdant prekybos derybas ir nustatant muitų politiką;
- mokėjimų balanso statistikos geografinis suskirstymas padeda stebėti valstybių narių ir kitų šalių santykius;
- finansinių srautų ir atsargų sudėtis (tiesioginių investicijų, portfelių ir kitų investicijų atžvilgiu) padeda vertinti finansinį stabilumą;
- išsami informacija apie TUI srautus yra svarbi norint įvertinti tam tikrų rinkų atvirumo laipsnį arba bendrąjį tiesiogiai investuoto kapitalo pelningumą.

Mokėjimų balanso darbo grupė pripažįsta, kad įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 184/2005 keletu aspektų pagerėjo mokėjimų balanso statistika. Siekiant įvertinti, kiek reglamento įgyvendinimas buvo naudingas nacionaliniams duomenų rengėjams ir naudotojams, minėtos darbo grupės buvo paprašyta jį įvertinti balais nuo 1 iki 5. 1 balas reiškia, kad Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 davė labai mažai naudos, 5 balai – kad jis davė labai daug naudos.

- Išsamesnių mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenų prieinamumas naudotojams vidutiniškai įvertintas 4,0 balo.
- Galimybė tinkamesniu laiku ir punktualiau gauti mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenis vidutiniškai įvertinta 3,9 balo.
- Didesnis mokėjimų balanso ir nacionalinių sąskaitų duomenų nuoseklumas vidutiniškai įvertintas 4,0 balo.

Taip pat pažymėta, kad dėl 2014 m. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 555/2012 nustatytų metodinių pakeitimų ir naujų šeštojo Mokėjimų balanso vadovo standartų, taip pat dėl to, kad daugiau dėmesio buvo skirta tarptautinių investicijų balanso duomenims, statistinių duomenų naudotojams, dalyvaujantiems formuojant makroekonominę politiką ir vykdant ekonominius tyrimus, atsirado daugiau aiškumo ir jiems suteikta svarbios papildomos informacijos. Taip pat pripažinta, kad Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 buvo naudingas tuo, kad pagerėjo galimybės palyginti valstybių narių duomenis ir padidėjo šių duomenų nuoseklumas.

6. MOKĖJIMŲ BALANSO STATISTIKOS SĄNAUDOS IR NAŠTA

Nacionaliniai duomenų rengėjai nurodė, kad mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistikai parengti jie naudoja pirminės statistikos duomenis. Jie remiasi įvairiais pirminės statistikos šaltiniais, įskaitant muitinių duomenis, Sąjungos vidaus prekybos prekėmis tyrimo duomenis, įmonių registrų ir mokesčių administratorių duomenis, nekilnojamojo turto duomenis ir turizmo statistiką. Valstybėms narėms sunku atskirti konkrečias pagal Reglamentą (EB) Nr. 184/2005 privalomų duomenų rinkimo ir rengimo sąnaudas nuo visų sąnaudų, patiriamų duomenis renkant kitoms reikmėms.

Mokėjimo balanso darbo grupės vertinimu, tiesioginės darbo sąnaudos, reikalingos mokėjimo balanso statistikai parengti ir išplatinti Europos Sąjungoje, sudaro apie 772 etato ekvivalentų (remiantis 24 valstybėmis narėmis⁸). Šie ištekliai paskirstomi įvairioms mokėjimų balanso sritims. Daugiausia sąnaudų tenka ketvirčio mokėjimų balansui – jam sunaudojama 48,1 proc. išteklių. Po jo rikiuojasi mokėjimų balanso (20,2 proc.), tiesioginių užsienio investicijų (16,1 proc.) ir tarptautinės prekybos paslaugomis (15,7 proc.) mėnesio statistika.

Valstybių narių vertinimu, sutaupytos lėšos, susijusios su tuo, kad iki Reglamento (EB) Nr. 184/2005 priėmimo Eurostatui nebuvo siunčiama jokių duomenų, sudarė 10,4 proc. etato ekvivalentų. Mokėjimų balanso duomenų reikia ir nacionalinėms reikmėms, todėl valstybės narės juos jau rinko ir prieš priimant šį reglamentą. Taigi šiam reikalavimui įgyvendinti nereikia daug papildomų išteklių. Taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad nemažai Reglamento (EB) Nr. 184/2005 reikalavimų ir kitų nacionalinių bei tarptautinių organizacijų, pirmiausia – Europos Centrinio Banko ir TVF, prašymų pateikti duomenis iš dalies sutampa. Reglamente (EB) Nr. 184/2005 nustatytoms konkrečioms reikmėms valstybių narių rengiami duomenys neatskiriami nuo duomenų, rengiamų vykdant kitus duomenų reikalavimus.

Valstybės narės turi labai mažai informacijos apie statistinės atskaitomybės našta, patiriamą dėl to, kad reikia rinkti mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų duomenis, o jų turimos informacijos nepakanka kokiems nors įverčiams apskaičiuoti.

7. TOBULINTINOS IR KEISTINOS SRITYS

Reglamento (EB) Nr. 184/2005 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad ne vėliau kaip 2018 m. liepos 20 d. Komisija (Eurostatas) turi inicijuoti valstybių narių atliekamus bandomuosius tyrimus, susijusius su metine tiesioginių užsienio investicijų statistika, grindžiama galutinės nuosavybės koncepcija, ir tiesioginių užsienio investicijų statistika, atskiriant plyno lauko tiesioginių užsienio investicijų sandorius nuo perėmimų. Šių tyrimų tikslas – nustatyti sąlygas, įskaitant metodinę sistemą, pagal kurią būtų įtraukiami šie nauji duomenų rinkiniai, įvertinti tų duomenų rinkinių sąnaudas ir statistinių duomenų kokybę, taip pat suteikti Eurostatui galimybę palyginti šalių duomenų rinkinius.

Antra, ne vėliau kaip 2019 m. liepos 20 d. Komisija (Eurostatas) turi parengti ataskaitą dėl šių tyrimų rezultatų, ją perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai ir prireikus nurodyti likusias sąlygas, kurias reikia įvykdyti siekiant parengti šių duomenų rinkinių rengimo metodiką. Per 12 mėnesių nuo šios ataskaitos pateikimo Komisija, atsižvelgdama į bandomųjų tyrimų rezultatų įvertinimą, turi pateikti pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 184/2005, siekiant apibrėžti metinei tiesioginių užsienio investicijų statistikai, grindžiamai galutinės nuosavybės koncepcija, ir metinei tiesioginių užsienio investicijų statistikai, atskiriant plyno lauko tiesioginių užsienio investicijų sandorius nuo perėmimų, keliamus metodinius ir duomenų reikalavimus.

⁸ 2017 m. liepos 6 d. – 2017 m. rugpjūčio 4 d. Eurostatas surengė bendras konsultacijas dėl šios ataskaitos projekto.

Į Eurostato klausimą atsakė 24 valstybės narės.

Mokėjimų balanso darbo grupės nuomone, pageidautina, kad Reglamentu (EB) Nr. 184/2008 grindžiami duomenų reikalavimai nebūtų keičiami pakankamai ilgai, kad būtų galima išspręsti likusias kokybės problemas ir dar labiau pagerinti statistikos kokybę. Neišspręstos kokybės problemos yra nurodytos metinėse mokėjimų balanso, tarptautinių investicijų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistikos kokybės ataskaitose (skelbiamose Eurostato svetainėje).

Be to, darbo grupė mokėjimų balanso ketvirčio statistikai teikia prioritetą mėnesio duomenų atžvilgiu. Ketvirčio mokėjimų balanse pateikiami išsamesni ir kokybiškesni duomenys (pvz., apie prekybą paslaugomis, tiesiogines užsienio investicijas, investicines pajamas, darbo pajamas) nei mokėjimų balanso mėnesio statistikoje. Todėl, jei tai būtų priimtina, darbo grupė pageidautų, kad mėnesio duomenų reikalavimai būtų supaprastinti.

8. IŠVADOS

Reglamentas (EB) Nr. 184/2005 padėjo dar labiau suderinti visos ES mokėjimų balanso, tarptautinių investicijų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų statistiką. Be to, jis padėjo užtikrinti, kad duomenys būtų pateikiami tinkamu laiku ir kad naudotojai galėtų naudotis išsamesniais duomenimis. Duomenų kokybę atidžiai stebima remiantis kokybės kriterijais, suderintais įvairiose susijusiose statistikos srityse. Tai padėjo pagerinti kokybės vertinimo įvairiose statistikos srityse nuoseklumą.

Į šios ataskaitos išvadas bus atsižvelgta, kai Komisija prireikus teiks pasiūlymą dėl Reglamento (EB) Nr. 184/2005 pakeitimų, kaip nurodyta 7 punkte.

Prireikus kuriose nors srityse sugriežtinti reikalavimus, galėtų būti supaprastinti kitose srityse arba dėl kitų aspektų keliami duomenų reikalavimai, kad būtų išvengta sąnaudų padidėjimo. Pirmiausia tai taikoma mėnesio duomenų reikalavimams.